Ustanovení ve schválených stanovách ***náhradního*** *ústavu pensijního obsažené, že* ***veškeré*** *rozepře k němu se vztahující rozhodují se smírčím (rozhodčím) soudem ve smyslu zákona ze dne 16. prosince 1906, č. 1. ř. z. z r. 1907 zřízeným, jest* ***neplatným*** *a* ***bezúčinným,*** *pokud týče se rozepří tomuto soudu oným zákonem* ***ne****přikázaných.*

Ve Vídni jest náhradní ústav pensijní pod názvem: »Das Pensionsinstitut der Angestellten der Textilindustrie«.

Stanovy jeho, úředně schválené, obsahují v § 78. toto doslovné ustanovení: Streitigkeiten aus dem Institutsverhältnisse, insbesondere über statutenmäßige Ansprüche und deren Höhe, werden durch das nach § 76. des Ges. vom 16. Dez. 1906, R.-G.-Bl. Z. 1 ex 1907, vorgesehene Schiedsgericht ausgetragen.

Tento náhradní ústav podal na svého přispívajícího člena, továrníka B., u kr. soudu v Hr. Kr. žalobu na zaplacení příspěvků ve výši 10.000 K. Týž vznesl námitku nepříslušnosti dovolaného soudu s poukazem na obsah § 78. stanov.

Námitku tu prvý soud z a m í t n u l, maje za to, že se znění stanov týče pouze sporů, jež jsou svrchu uvedenému smírčímu soudu z á k o n e m samým přikázány, což o podané žalobě neplatí.

Druhý soud námitce v y h o v ě l v uvážení, že není žádné překážky, aby onen spor rozhodoval soud smírčí, na kterém se strany ve smyslu stanov dohodly.

Třetí stolice ob n o v i l a usnesení soudu p r v n í h o.

D ů v o d y:

V odpor brané usnesení vychází z názoru, že ve smyslu stanov žalujícího ústavu pensijního (§ 78.) přísluší rozhodování o návrhu žalobním smírčímu soudu, ve smyslu zákona ze dne 16. prosince 1906, č. 1 ř. z. z r. 1907 (jeho § 76.) zřízenému a že tudíž dovolávaný soud není dle toho příslušným, aby o žalobním nároku rozhodoval.

K tomu neoprávňuje ani znění dotyčných stanov, ani postavení, jež zaujímá onen smírčí soud v zákoně pensijním. Pak-li § 78. stanov žalujícího ústavu poukazuje spory z poměrů k onomu ústavu se vztahujících před soud smírčí, má tu na mysli jen takové spory, které na základě předpisů zákona (§§ 75. a 76.) před onen soud smírčí (rozhodčí) obligatorně patří, aneb dle stanov tomuto soudu m o h o u býti zůstaveny (§ 65., č. 5 cit. zák.), a k těmto patří t o l i k o spory, týkající se nároků p o j i š t ě n c ů na příspěvky a dávky jim zákonem zaručené.

Kdyby však se za to míti mělo, že § 78. stanov měl na mysli v e š k e r é rozepře z poměrů onoho ústavu vzešlé, tedy také i ty, kteréž se týkají zajištění nároků pensijních a jako zde placení dlužných příspěvků, že tudíž oným ustanovením stanov mají býti zavázáni mimo ústav sám i veškeří jeho členové: pak nelze přehléd-

nouti, že by takové ustanovení se příčilo nepomíjitelným předpisům právním a bylo by právně bezúčinným.

Vždyť soud rozhodčí dle § 76. jest výlučně příslušným k rozhodování o žalobách, vznesených do usnesení, jimiž bylo rozhodnuto o nárocích pojištěnců na jejich výslužné (§§ 65. č. 5, 75. odst. 2. cit. zák. a § 12. minist. nařízení z 10. října 1908, č. 223 ř. z.), tak že témuž vůbec ani nepřísluší, aby při svém úkolu, zákonem přesně ohraničeném, činnost svou rozšiřoval na jiná odvětví.

Týž, jako soud státem organisovaný, jehož předseda a místopředseda z počtu soudcovských úředníků se jmenuje (viz min. nař. z 1. dubna 1908, č. 62 ř. z., kterým statut byl vydán a téhož § 106. odst. 2, pak § 2. odst. 3 min. nař. z 10. října 1908, č. 223), nemá ani oprávnění, aby převzal úřad rozhodčího soudu v příčině předmětů, jež mu dle zákona nejsou přikázány (§ 578. c. s. ř.). Takový výrok rozhodčího soudu musel by pokládán býti jako neplatný a bezúčinný (§ 595. č. 3 c. s. ř.). Žalovaný nemůže tudíž svou námitku nepříslušnosti soudu zakládati na onom ustanovení stanov, třebas by tyto úředně schváleny bývaly, tak že procesní soud prvé stolice plným právem námitce oné místa nedal. V odpor vzaté usnesení soudu rekursního je proto právně omylným a bylo proto změněno.

(Rozhodnutí nejvyššího soudního dvoru ze dne 11. března 1913, č. j. R II 251/13.) Flieder.

Stížnost musí býti podána u soudu, jehož usnesení se v odpor béře (§ 520. c. ř. s. § 78. ex. ř.).

Dovolací stížnost dlužníkovu do usnesení c. k. zem. soudu v Brně jako soudu rekursního, pokud jím vysloveno bylo, že dlužník má nésti sám náklady stížnosti nejvyšší soudní dvůr zavrhl s následujícím odůvodněním.

Dlužník vzal v odpor část rekursního vyřízení dovolací stížnosti.

Příslušný spis byl zaslán dlužníkem posledního dne lhůty rekursní k c. k. okresnímu soudu v B. (soudu exekučnímu).

Jak je patrno ze spisů předběžných, a jak to bylo vyjádřeno zejména i v rozhodnutí zemského soudu ze dne 12. prosince 1912, bylo rozhodnutí toto vydáno na stížnost dlužníkovu do povolení exekuce okresním soudem Brno-město.

Jelikož však sluší podávati stížnosti — i dovolací — zásadně **u soudu prvé stolice,** jehož rozhodnutí neb opatření zavdalo podnět k řízení opravnému, nutno pokládati dovolací stížnost, podanou u jiného soudu okresního, tak jako za nevčas podanou, kterážto okolnost byla ostatně přehlédnuta i soudem rekursním při vyřizování stížnosti k němu podané.